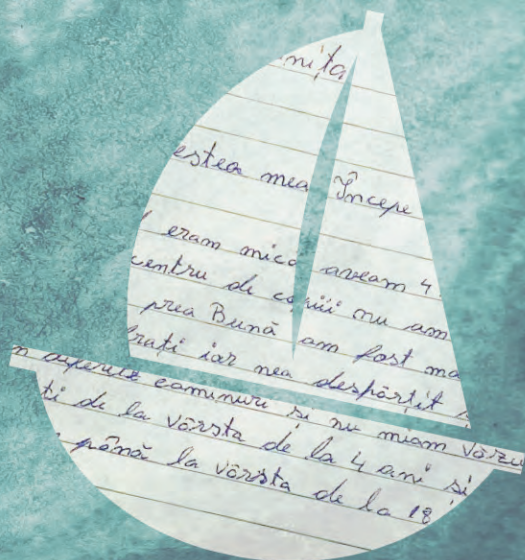

Книжка с истории за правосъдието, дружелюбно към детето

том 1

CFJ-EN
Child Friendly Justice
European Network

...sunt mamiuă pt. acest lucru și mi
regret această minune pe care mi a dato Dumnezeu
Plat vestea ca sau core m-o

Изтеглете цифровата версия
на книгката на **английски** език,
като сканирате QR кода.

Изтеглете цифровата версия
на книгката на **български** език,
като сканирате QR кода.

© 2024 Европейска мрежа за правосъдие, дружелюбно към детето
Регистрационен номер в Кралската библиотека на Белгия: D/2024/14.132/12
ISBN: 978-2-931126-77-6

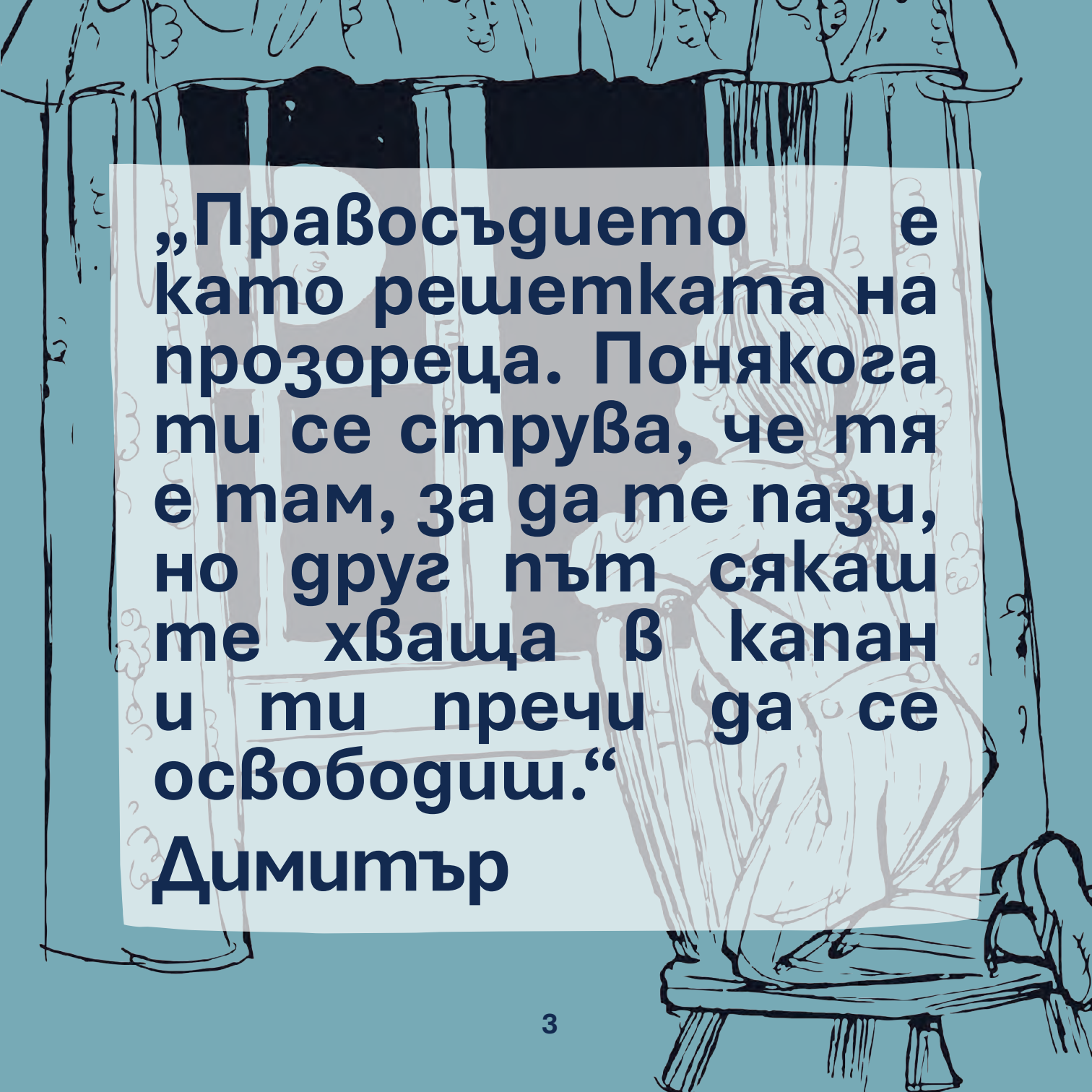

**Съфинансирано от
Европейския съюз**

Настоящата книжка е съфинансирана от Европейския съюз. Изразените мнения и становища обаче са само на автора (авторите) и не отразяват непременно мнението и становището на Европейския съюз. Нито Европейският съюз, нито органът, предоставящ помощта, носят отговорност за тях.

Книжка с истории за правосъдието, дружелюбно към детето

том 1

**„Правосъдието е
като решетката на
прозореца. Понякога
ти се струва, че тя
е там, за да те пази,
но друг път сякаш
те хваща в капан
и ти пречи да се
освободиш.“**

Димитър

Съдържание

Въведение

6

Правосъдието
през погледа
на детето

9

Изгубени в
правосъдната
система

41

Преосмисляне
на
правосъдието

49

Послания
за подкрепа
и надежда от
деца към деца

58

За
настоящата
книжка

60


```
graph TD; A((Преживян  
опит  
15)) --- B((Не просто  
име на  
досието  
35)); B --- C((За нас  
64)); C --- D((Списък на  
иллюстрациите  
68)); C --- E((Благодарности  
70));
```

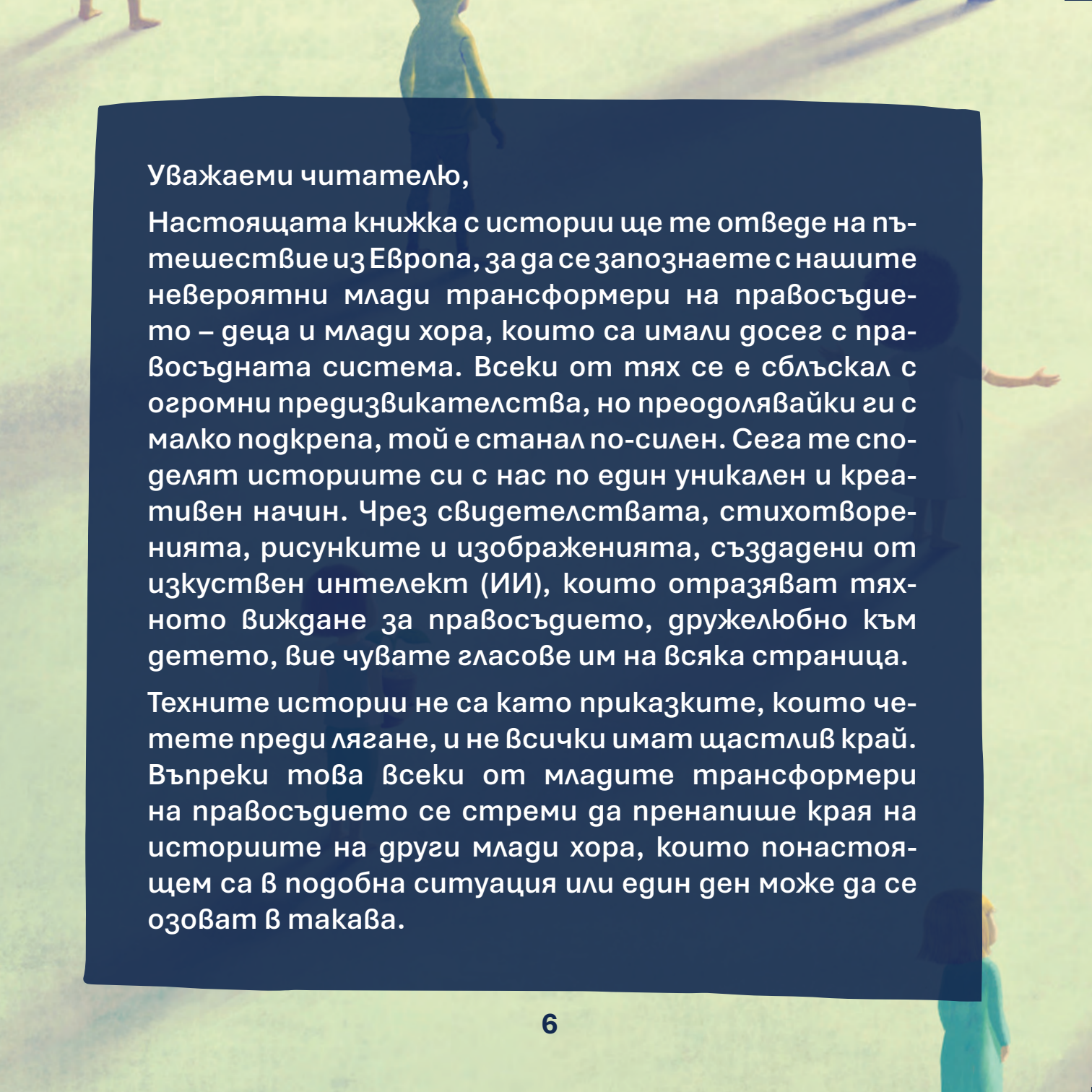
Преживян
опит
15

Не просто
име на
досието
35

За нас
64

Списък на
иллюстрациите
68

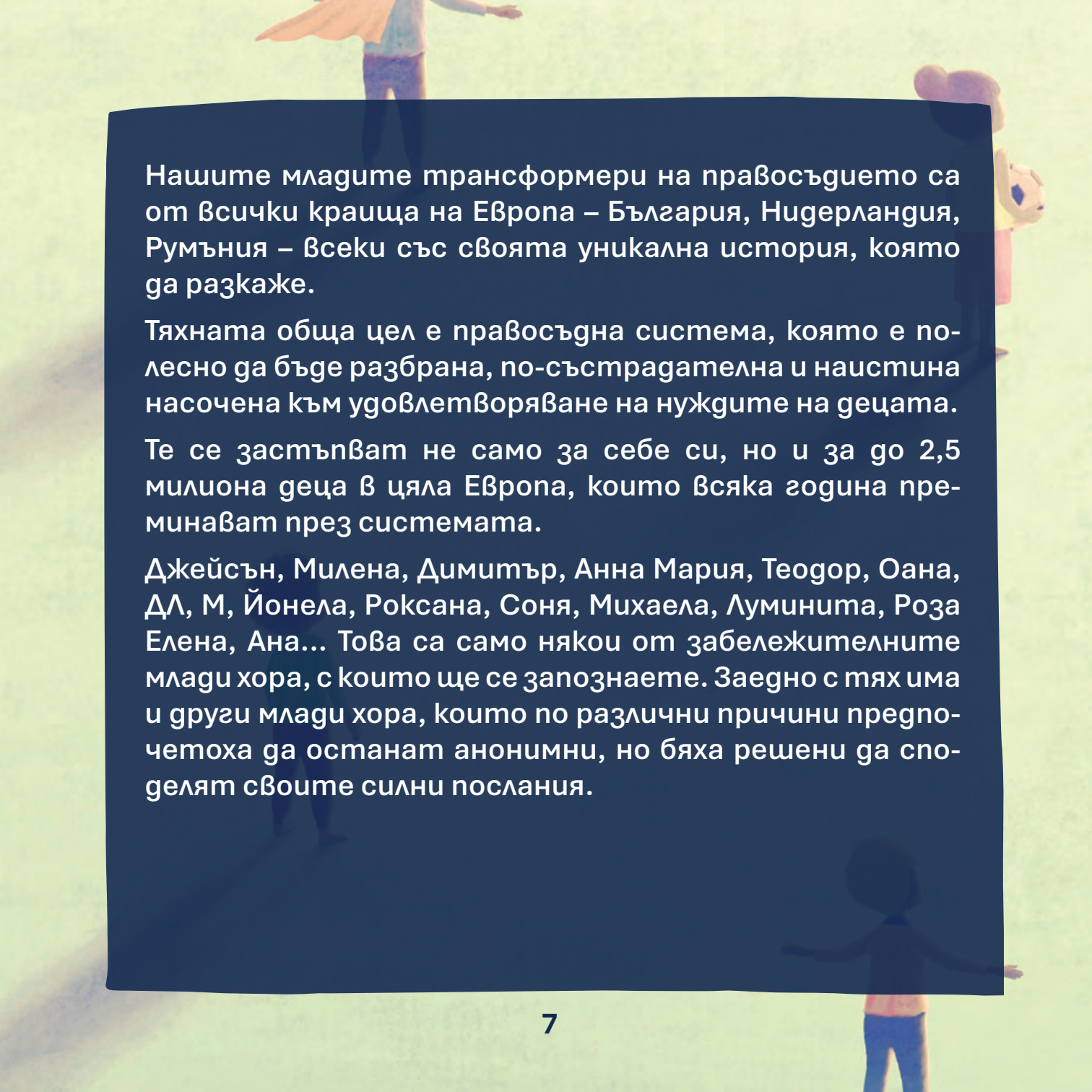
Благодарности
70

The background of the page features a soft, painterly illustration. It depicts several stylized human figures in a landscape. In the upper center, a figure in a blue coat stands with their back to the viewer. To the right, another figure's arm is visible, reaching out. In the bottom right corner, a figure in a teal dress is partially visible. The overall color palette is warm and muted, with shades of yellow, orange, and blue, creating a dreamlike atmosphere.

Уважаеми читателю,

Настоящата книжка с истории ще те отведе на пътешествие из Европа, за да се запознаете с нашите невероятни млади трансформери на правосъдието – деца и млади хора, които са имали досег с правосъдната система. Всеки от тях се е сблъскал с огромни предизвикателства, но преодолявайки ги с малко подкрепа, той е станал по-силен. Сега те споделят историите си с нас по един уникален и креативен начин. Чрез свидетелствата, стихотворенията, рисунките и изображенията, създадени от изкуствен интелект (ИИ), които отразяват тяхното виждане за правосъдието, дружелюбно към детето, вие чувате гласове им на всяка страница.

Техните истории не са като приказките, които четете преди лягане, и не всички имат щастлив край. Въпреки това всеки от младите трансформери на правосъдието се стреми да пренапише края на историите на други млади хора, които понастоящем са в подобна ситуация или един ден може да се озоват в такава.

The background of the page features a soft-focus illustration of children playing in a grassy field. At the top center, a child in a blue shirt and dark pants is jumping with arms outstretched. To the right, another child in a pink shirt is partially visible. At the bottom, a child in a blue shirt and dark pants is seen from behind, also with arms outstretched. The overall tone is warm and positive, with a light green and yellow color palette.

Нашите младите трансформери на правосъдието са от всички краища на Европа – България, Нидерландия, Румъния – всеки със своята уникална история, която да разкаже.

Тяхната обща цел е правосъдна система, която е лесно да бъде разбрана, по-състрадателна и наистина насочена към удовлетворяване на нуждите на децата.

Те се застъпват не само за себе си, но и за до 2,5 милиона деца в цяла Европа, които всяка година преминават през системата.

Джейсън, Милена, Димитър, Анна Мария, Теодор, Оана, ДЛ, М, Йонела, Роксана, Соня, Михаела, Луминита, Роза Елена, Ана... Това са само някои от забележителните млади хора, с които ще се запознаете. Заедно с тях има и други млади хора, които по различни причини предпочетоха да останат анонимни, но бяха решени да споделят своите силни послания.

A detailed illustration of a courtroom. In the background, a judge with a white beard and glasses sits on a bench, wearing a dark blue robe with a white collar. To his right, a man in a dark suit and white shirt is seated, looking towards the judge. In the foreground, a statue of Lady Justice, blindfolded and holding scales, sits on a pedestal. In the lower right, a pair of hands holds a glowing, sparkling object. A large, light-yellow speech bubble is centered over the scene, containing text in Bulgarian. The background features large arched windows with light streaming through, and bookshelves filled with books.

„Правосъдие?
Представете си,
че това е страшен
стар човек, който говори
само с клишета
и носи стар костюм.“

Теодор

**КАК БИХТЕ
ОПРЕДЕЛИЛИ
ПРАВОСЪДИЕТО,
ДРУЖЕЛЮБНО
КЪМ ДЕТЕТО,
СЪС СВОИ
ДУМИ?**

„Смятам, че [правосъдие, дружелюбно към детето,] означава действително да ни изслушват. Не просто да решават нещата вместо нас, а да ни питат какво мислим и какво искаме. Сега усещането ми е, че хората вземат решенията някъде около мен, но не заедно с мен“.

Анна Мария

„Когато някой, който работи в правосъдната система, говори с дете, той трябва да говори с него по начин, който не го плаши. Не трябва да третираат децата като възрастни.“

Роксана

„[Правосъдие,
дружелюбно към детето]
означава, че хората в
съдебната система са
съпричастни и знаят как да
говорят с децата, които са
в контакт със закона.“

Йонела

„Това трябва да означава,
че някой е достатъчно
загрижен, за да се увери, че
разбираш какво се случва; че
не просто те затварят и
игнорират чувствата ти.
Имах нужда някой да ме попита
как се чувствам, но това така
и не се случи.“

Милена

„Правосъдие, дружелюбно
към детето, означава,
че нашите гласове са важни.
Вземат се решения за нашия
живот и трябва да можем да
кажем какво мислим, от какво
се нуждаем и къде искаме
да бъдем.“

Анна Мария

An illustration of a courtroom scene. On the left, a male judge in a blue suit and tie sits on a wooden bench, smiling. On the right, a female witness in a pink dress sits on a blue cushioned bench, also smiling. A large teddy bear sits between them on the witness bench. The floor is blue and features a pair of red sneakers, a small scale of justice, and a colorful circular object. The background includes a wall with a scale of justice, a bear's face, and the word 'JUSTICE' written twice. A bookshelf filled with books is on the right, and a potted plant is in the bottom right corner.

„Правосъдие е името на група хора, които работят заедно; хора, които просто се стараят да си вършат работата.“

Роксана

„Осъзнаваме,
че не всички
в съдебната система
са толкова лоши.“

Оана

ПРЕЖИВЯН ОПИТ

„Накарайте ги да ни слушат. Наистина да слушат.
Не само да разглеждат досиетата ни
или написаното за нас – да говорят с нас.
Ние сме тези, които преживяваме това.“

Милена

Историята на Джейсън

24-годишният Джейсън Мигема, родом от Хаити, е осиновен от холандско семейство. Като дете е бил лишаван от свобода. Животът му поема по пътя на творчеството, когато открива семинарите на YORE в местата за лишаване от свобода на млади хора, които го вдъхновяват да стане художник на словото. През 2020 г. той се присъединява към YORE като експерт и оттогава играе ключова роля в многобройни инициативи, включително обучение и консултиране на криминалисти относно практиките на дружелюбното към децата правосъдие.

Да възкръснеш от пепелта

Обичам да наблюдавам как тече водата,
как пристигат мислите и
продължавам да гледам към пътя.
Виждам хоризонта и слънцето.
Виждам облаците, като огнена наметка,
която ме топли.

Хоризонтът – нека започна оттам.
Началото, ха! Не беше толкова честно.
Ето го, бебето от острова, бебето от Хаити.
Там е красиво, но малко щуро.
Майка ми разбра, че не е място за малко бебе,
затова бебето трябваше да си тръгне.
Въпрос на мигове, без бавене.
Тя ме даде за осиновяване.
Можех да се ядосам, но имах друг избор –
да извлека най-доброто.
Ще ми се да не бяха казвали това.
Нещата трябва да са по-добри.

Тежестта в гърдите му нараства, иска да се впише,
но е различен от останалите.

Търси внимание и се забърква в каша.
Началното училище – все едно е на изпит.

Гимназията нашенва за нова глава.
Но, уви, една грешка, обрат на съдбата,
и сблъсък с желязната ръка на закона.

Грешките на младостта имат цена.

Затворен, загледал тавана
виждам сиви стени.

През решетките виждам светлина –
шанс да започна отново, шанс да оправя нещата.

През мъката на младежките сълзи
виждам път, който стига до небето.

Така, от грешките на бурното си минало,
възкръсвам като феникс, най-накрая свободен.
Възкръсвам от собствената си пепел, с малко помощ –

Никак не беше лесно.

Но имаше хора, които вярваха в мен.

Джейсън

Влакчето на ужасите на промените

Преди беше различно. Бях оригинален, с широка усмивка и голямо сърце, осиновен от родителите ми.

Но расизмът не беше добър старт.

Това ме разгневи, а гневът, да, той ме разкъса.

Баща ми се разболя – да, баща ми умря.

Малко по малко, това заглуши пламъка в мен.

Ще ви разкажа една история. Стана за по-малко от пет дни. Добре дошли в моето Влакче на ужасите.

На 13 години ударих и свалих един човек на земята.

На 14 трябваше да оцелявам. На 15 мислех, че съм мъдър.

Полицията не ме хвана и имах парите на моя страна.

Направих грешки, затова трябваше да вляза.

На 16 години, с детско съзнание.
На 18 започнах да усещам
промяна в себе си. Две години са загърба ми.
Гледам на себе си по различен начин,
в различна светлина.
Може би бях сляп. Озовах се млад в затвора,
затова се настроих на творческа вълна.
СДВХ понякога изпълва главата ми.
Но сега имам цяло море от хора, които са ми близки.
Влакчето на ужасите остава неподвижно на място.

Джейсън

Историята на М

Аз съм М, 17-годишно момиче, и от една година живея в детски център.

Осиротях още, когато бях малка и трябваше да се оправям в живота без родители.

Имах само малкия си брат.

Той се казва Д, само на 6 години – на толкова беше, когато ме арестуваха.

Сега той живее в център за изоставени деца.

Тъй като няхах родители, които да ме подкрепят, трябваше сама да се грижа за малкия си брат. Всеки ден отчаяно се опитвах да намеря храна и да му осигуря поне малко чувство за сигурност. Спрях да ходя на училище, защото трябваше да остана с него и да се грижа за него.

Една вечер, след като два дни няхах нищо за ядене, ме хванаха да крада храна от кварталния магазин. Просто исках да дам на брат ми да хапне тази вечер. Но съдът не взе под внимание това и ме изпрати във възпитателен център, разделяйки ме от брат ми. Чувствах се сама, без надежда и изпълнена с вина, защото сега той е сам.

В центъра се възползвам от всяка възможност да уча, да изкажа мнението си и да споделя моята гледна точка.

Участвам във всички дейности, независимо дали са образователни или за консултиране, и се стремя да присъствам на всяка консултация между персонала, посетителите и младите хора в центъра.

Искам също така да присъствам, когато обсъждат правата ни, защото искам да им кажа, че знам, че не беше хубаво да крада. Но наказанието ми се струва твърде сурово, особено когато единственото, което се опитвах да направя, беше да оцелея и да се грижа за брат си.

Не смятам, че всички деца, които извършват престъпления, заслужават да бъдат лишени от свобода, особено когато действат от необходимост да задоволят основните си нужди и нямат никаква подкрепа от възрастни.

Искам правосъдната система да разбере моята история и тази на други като мен и да създаде повече алтернативи за децата, които имат малко възможности да оцелеят.

Докато съм тук, в центъра, мечтата ми е един ден да убедя възрастните, че децата като мен трябва да имат достъп до помощ и състрадание.

Заслужаваме да бъдем свободни и със семействата си, а не на място с решетки и студени стени.

М

Mirzae Luminita

22.11.2024

Povestea mea Începe așa

Eu când eram mică aveam 4 ani am fost la un centru de copii nu am avut o situație prea Bună am fost mai amărâtă am 14 frați iar nea despărțit și nea dus în diferite căminuri și nu mi-am văzut frați de la vârstă de la 4 ani și nici acum până la vârstă de la 18 ani

Моята история започва така:

Когато бях на четири години, ме настаниха
в дом за деца, защото ситуацията у дома
беше тежка.

Бяхме бедни, а аз имам 14 братя и сестри.
Разделиха ни и ни настаниха в различни
центрове.

Не съм виждала братята и сестрите си от
четиригодишна, а сега съм на 18.

Луминита

Petru Rora Elena

Sunt o fată cu studii de 10 clase liceul Tehnic
Grigore Cobălcescu Profilul economic.

Sunt liniștită, calmă mereu las de la mine, las
loc de bună zică și mereu mi-a plăcut să fiu
stăpână pe mine. Am o fetiță de 1 an și 5 luni
fapt de care sunt mândră pt. acest lucru și nu
regret această minune pe care mi a dat Dumnezeu
Dar într-o zi am aflat vestea cea rea care m-a
morscat și până în acest moment, ~~am~~ descoperit
că sufer de S.M. și că Boala este netratată dar
mă bucur că știu că îl am pe Dumnezeu și pe cei
drugi mei. Într-o zi când voi est din centru o
să mă simt atât de bine uitând de Boala și Bucurâ-
ndu-mă de fetița mea. Asta sunt eu.

Аз съм момиче и учих десет години в
техническата гимназия „Григорие Кобалческу“,
където специализирах икономика.

Смятам, че съм сговорчива и често оставам
другите да кажат последната дума. Стара се
да бъде разумна и да запазвам самообладание
във всичко, което правя.

Имам дъщеря на година и половина и съм
толкова горда с нея. Не съжалявам, че я имам –
тя е чудо, дар от Бога.

Но един ден получих ужасна новина. Имам
множествена склероза – неизлечима болест.

С Божията помощ и подкрепата на
семейството ми вярвам, че ще се справя.

Вярвам, че един ден ще мога да напусна
центъра и да живея щастливо с дъщеря си.

Това съм аз.

Роза Елена

22.11.2029

Janu Mihaela

O zi din viața mea la C. Colucatu
București.

Ziua mea începe oricând veselă
zile pentru care îmi place cea fca.
ies la anumite activități cu diverse
profesori, vorbind despre Dumnezeu,
arte violente învățând diverse
lucruri în același timp în vârstă să mă
temperer și să fiu stăpână pe mine.

Един ден от моя живот в
образователния център в Бузиаш

Денят ми започва с радостни мисли
за хубавите неща, които могат да се
случат тук, в центъра.

Участвам в различни дейности с
различни учители, говорим за Бог, за
борбата с насилието и научаваме много
ценни неща.

Сред тях са как да постигна
спокойствие вътре в себе си и да се
науча как по-добре да се грижа за своята
безопасност.

Михаела

Не просто име на гosciето

„Бях много
объркан, сякаш
Всички около мен
знаеха какво се
случва, а аз не.“

ДЛ

липса на прозрачност

липса на
професионалисти,
които да дават
напътствия

несигурност
какво се случва

липса на
комуникация

усещане, че
системата ме
обърква

липса на яснота какво
правят различните
органи

недоверие към
правосъдната
система

НЕ СА БЕЗУСЛОВНИ

ТЕ СМЯТАХА, ЧЕ ПРАВАТА ИМ

По време на семинар с деца в център на ИСДП младо момиче споделя опыта си от живота в дом за временно настаняване на малолетни и непълнолетни лица. Тя описва средата като студена и изолираща. Според нея ѝ е било най-тежко от постоянната несигурност около освобождаването ѝ, тъй като не ѝ е била предоставена ясна информация кога ще може да си тръгне. Тя също така споделя, че е почувствала унижение, и че с нея са се отнасяли така, сякаш е просто „случай“, който е необходимо да бъде управляван, а не млад човек със собствени преживявания и потребности. Това усещане, че просто ѝ е лепнат един етикет, е засилило чувството ѝ на потиснатост и безсилие, без да има възможност да контролира положението си. Липсата на състрадание при общуването в рамките на дома са затвърдили усещането ѝ, че системата в много по-голяма степен е насочена към налагане на дисциплина, отколкото към създаване на подкрепяща или рехабилитираща среда.

И НЕ СА ГАРАНТИРАНИ

„Когато разбрах,
че към нас сега се
отнасят по същия
начин, по който се
отнасят към другите
затворници, това
беше тежък урок.“

Роксана

„От Вас
зависи да си
направите
хубаво кътче
там.“

„Не ми беше
предоставена никаква
информация за правата
ми, продължителността
на престоя ми или
правилата. За правилата
ставаше дума, само
когато имах
неприятности.“

М/17/1

„Иска ми се
възрастните наистина
да ни слушат, когато
говорим за това как
се чувстваме. Твърде
често те си мислят, че
те знаят какво е най-
добро за нас.“

Оана

„Чувствах се
така, сякаш ме
съдят, без никой
да попита за
моята версия на
това, което се е
случило.“

ДЛ

Изгубени в правосъдната система

При първите си сблъсъци с правосъдната система децата са се почувствали изгубени и изолирани, без никой да ги напътства или успокоява. Взаимодействието с полицията и другите органи е било лишено от съпричастие, което ги е карало да се чувстват неразбрани и уязвими. Вместо на тях да се гледа като на деца, които се нуждаят от подкрепа, те са усетили, че биват обявявани за „правонарушители“.

„Почувствах
се изгубена и
самотна, сякаш
там нямаше никой,
който да ми обясни
какво се случва.“

Милена

„Особено труден момент беше загубата на майка ми веднага след ареста ми. Това ме накара дълбоко да съжалявам и добре да осъзная грешките си в миналото. Съобщиха ми за смъртта ѝ на следващия ден, но новината беше съобщена без никакво съпричастие.“

Оана

„Трябва да се отнасят към децата, които влизат в контакт със закона, както биха се отнасяли към собствените си деца или както биха искали да се отнасят към тях, ако са в същата ситуация.“

Оана

12-годишно момиче, преживяло насилие,
описва чувствата си като „болка и тъга“.

Когато Нелизата
и Карат

Тъжни сме когато няма кой да
ни помогне и сме си само гвете

„Когато нашите се карат: тъжни сме,
когато няма кой да ни помогне и сме си само гвете.“

„Хората, работещи в тази област, трябва да се съсредоточат повече върху разбирането на човешкото поведение.“

Роксана

„С нас не се отнасят като с деца.“ Р

„Полицаяте не знаят как да се държат с хората, особено с жените и децата. Много от тях сякаш следват примера на лошия полицай, но го е нямало добрия, от когото да се поучат.“ Оана

„Как се озовах
на това място?“ Р

„Не мога
да живея тук,
не мога да се
адаптирам.“ Р

„В много ситуации
ставаме по-добри
от някои хора навън.“ О

The background of the slide is a deep blue night sky filled with numerous white stars of varying sizes. Some stars have prominent four-pointed diffraction patterns. At the bottom of the image, there is a dark green grassy field. Above the grass, there are several large, stylized, light blue and white clouds or moon-like shapes that overlap each other.

Преосмисляне на правосъдието

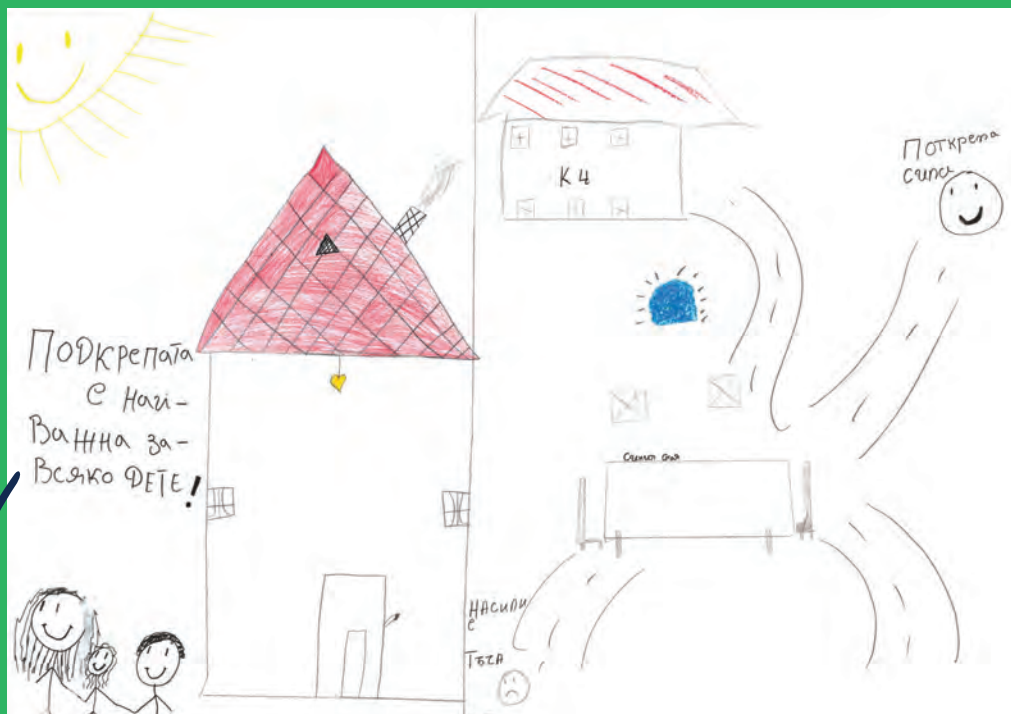
Подкрепа с/у наказание

От едната страна, правосъдието е представено като връзка към основни социални услуги, предоставяни от „Комплекс за социални услуги за деца и семейства“ (КСУДС). Тази страна на рисунката подчертава подкрепящия аспект на правосъдието, като се фокусира върху положителни интервенции като участие на родителите, открита комуникация и психологическа подкрепа. От тази гледна точка правосъдието не е просто система за налагане на дисциплина, а мост към ресурси, които осигуряват грижа, насоки и възможности за развитие.

От другата страна участниците са нарисували трудово-възпитателно училище (ТВУ). Те асоциират тази страна на правосъдието със среда, белязана от ранно излагане на такива предизвикателства като престъпно поведение, общуване с полицията, отсъствия от училище и проблеми, свързани с употребата на алкохол и канабис. Тази страна представя правосъдието като път, водещ към наказание и дисциплиниране.

От изпитания към овластяване

Подкрепата е най-Важна
за Всяко дете!

Тази рисунка отвежда зрителите на символично пътешествие. В долния ляв ъгъл, обозначен като „насилие, тъга“, отправната точка представлява трудностите, пред които са изправени децата. Нагоре по пътя в центъра е поставена „синята стая“, която символизира решаваща повратна точка. Това пространство, възприемано като безопасно и подкрепящо, контрастира с трудностите по-долу и представлява място за изцеление и разбиране.

В горния десен ъгъл е изобразено усмихнато лице с надпис „подкрепа, сила“, изобразяващо положителния резултат, който те свързват с правосъдието, дружелюбно към детето – пространство, в което децата се чувстват подкрепени и овластени. Сградата в рисунката, обозначена с инициалите „КЦ“ (Кризисен център), символизира място за убежище и грижа.

patricy and justice

Justir

Rot

amaret
and protection

Rehty o out
one probetiom
enlime

„Иска ми се да ми бяха
казали за правата ми,
преди да вляза в контакт
със закона.“

Оана

„Надявам се хората
да не ни възприемат
като проблемни младежи
само защото сме
в ареста.“

Оана

JUVENILE
JUSTICE

BETTER
CONDITIONS

EDUCATION
SOCIETY
IMPROVEMENTS
JUVENILE JUSTICE

EMPATHY

JUVENILE
JUSTICE

IMPROVEMENTS
JUVENILE
JUSTICE
AND REFORMS

JUVENILE
JUSTICE

ИЗОБРАЖЕНИЕ, СЪЗДАДЕНО ОТ ИИ

EDUCATION

JUSTICE

EMPATHY
SUPPORTS
REFORMS

EMPATHY
SUPPORT

IMPROVEMENTS
JUVENILE
JUSTICE

IMPROVEMENTS

REFORMS

CHILDREN
JUSTICE
AND
REFORMS

„Обществото трябва да бъде по-добре образовано по тази тема и да разбере, че сме се променили към по-добро.“

Роксана

Послания за подкрепа и надежда от деца към деца

„Нещата
ще се
оправят!“

„Бъди силен!“

„От всички
лоши неща
може да излезе
нещо добро.“

An illustration on a solid orange background. At the bottom, there is a dark blue silhouette of grass. Three people are shown from the waist up in dark blue silhouettes. On the left, a man holds a string attached to a light blue balloon. In the center, a child holds a string attached to a light blue balloon. On the right, a woman holds a string attached to a light blue balloon. Each balloon contains a white text message in Bulgarian.

„Не се
отказвай,
независимо
колко е
трудно.“

„Помагайте на
младите хора
да се развиват,
Вместо само да
ги упреkvате за
грешките им.“

„Ние
не сме
чудовища.“

За настоящата книжка с истории

Настоящата книжка е резултат от сътрудничеството между Европейската мрежа за правосъдие, дружелюбно към детето (CFJ-EN), и три от организациите, членуващи в нея – ИСДП (Институт за социални дейности и практики), Terre des hommes Румъния (TdH Румъния) и Young Perspectives (YOPE) от Нидерландия.

Те работиха заедно с деца и млади хора, които имат преживян опит от правосъдната система.

Всичко започна през август 2024 г. с идеята да се даде възможност на младите хора да разсъждават върху своя опит, да споделят историите си и да помогнат на другите да разберат какво представлява и как се усеща правосъдието през техните очи.

Специалистите от различните организации, работещи с деца, бяха наистина ентусиазирани от идеята. Те обсъдиха заедно най-важните теми, които да проучат, най-добрите начини за включване на децата и важното значение на създаването на безопасно пространство, където тези млади гласове могат да бъдат чути и оценени.

Бяха проведени семинари в центрове за лишаване от свобода и в центрове за подкрепа на деца жертви в участващите страни. В тях децата и младите хора разглеждаха важни теми като правосъдието, правата си и как се чувстват като част от системата. На всеки семинар участниците бяха насърчавани да изразят мнението си по начин, който е най-удобен за тях. Някои написаха есета или стихотворения, други нарисуваха картини, а някои дори създадоха изображения с помощта на изкуствен интелект.

Не ставаше дума само за споделяне на истории, а за това да се уверим, че гласът на всяко дете е чул, независимо от начина, по който то е избрало да го изрази.

До края на октомври 2024 г. оперативният екип на CFJ-EN получи всички творчески материали. Те ги прегледаха, организираха ги в глави и ги превърнаха в книжка с истории.

Настоящата книжка е жив документ, нещо повече от сборник с истории. Тя дава възможност на младите хора да бъдат разглеждани като личности с права, а не само с някаква уязвимост. Тя е ярък пример за това как децата и младите хора могат да участват пълноценно в застъпничеството за своите права!

За нас

През 2019 г. група организации за защита на правата на детето обединиха усилията си, за да създадат Европейската мрежа за правосъдие, дружелюбно към детето (CFJ-EN). Всички те споделят обща мисия: да работят заедно, за да направят правосъдните системи по-достъпни, съобразени с възрастта на децата, приобщаващи, ефективни и отзивчиви.

Оттогава CFJ-EN продължава да се разраства. Към 2024 г. мрежата включва 36 членове от 21 държава.

Ние работим със и за децата и младите хора, независимо от това откъде са и какви са предизвикателствата пред тях. Заедно изграждаме правосъдна система, която се вслушва в децата, подкрепя ги и им помага да се чувстват сигурни и включени.

Как CFJ-EN се опитва да подобри правосъдните системи за деца и млади хора

Изслушваме деца, които имат
преживявания, свързани с
правосъдната система, и събираме
техните препоръки.

Сътрудничим си с детски и младежки
консултативни съвети и други групи
в цяла Европа, които се занимават с
правата на децата.

Обучаваме възрастни, работещи
във или с правосъдната система, за
да разбират по-добре от какво се
нуждаят и какво искат децата..

Разговаряме с хората, които
вземат решения относно правата и
потребностите на децата.

Осигуряваме на организациите и
хората инструментите и ресурсите,
от които се нуждаят, за да работят
ефективно с децата за подобряване
на правосъдните системи.

Обсъждаме напредъка си с децата и
младите хора.

Списък на илюстрациите

- Страница 3: Илюстрация от Jorm S, ©JormS-shutterstock
- Страница 4-5: Илюстрация от Jorm S, ©JormS-shutterstock
- Страница 6-7: Илюстрация от Jorm S, ©JormS-shutterstock
- Страница 8: „Послание към адвокатите и съдиите с акцент върху подобряването на правосъдната система за децата“ – Илюстрация, създадена от група момичета от центъра за лишаване от свобода в Крайова, Румъния, с помощта на изкуствен интелект.
- Страници 12-13: „Какво означава за вас правосъдие, гружелюбно към детето?“ – илюстрация, създадена от група момичета от центъра за лишаване от свобода в Крайова, Румъния, с помощта на изкуствен интелект.
- Страница 24: Илюстрация, създадена от група момичета от центъра за лишаване от свобода в Крайова, Румъния, с помощта на изкуствен интелект.

-
- Страница 44: Илюстрация на дете, живеещо в кризисен център за деца, жертви на насилие в България.
 - Страница 45: Илюстрация на дете, живеещо в кризисен център за деца, жертви на насилие в България.
 - Страници 46-47: Илюстрация на група момичета от центъра за лишаване от свобода в Крайова, Румъния.
 - Страница 50: „Подкрепа срещу наказание“ – Илюстрация на дете от Кризисния център за деца, жертви на насилие и трафик към Комплекса за социални услуги за деца и семейства, Видин, България.
 - Страница 52: „От трудности към овластяване“ – Илюстрация на дете от Кризисния център за деца, жертви на насилие и трафик към Комплекса за социални услуги за деца и семейства, Видин, България.
 - Страница 54: Илюстрация на група момичета от центъра за лишаване от свобода в Крайова, Румъния.
 - Страници 56-57: Илюстрация, създадена от група момичета от центъра за лишаване от свобода в Крайова, Румъния, с помощта на изкуствен интелект.

Благодарности

Дължим най-дълбоки благодарности на нашите невероятни млади трансформери на правосъдието.

Без тях тази книжка нямаше да бъде възможна.

Специално изказваме благодарност на:

Джейсън, Милена, Димитър, Анна-Мария,
Теодор, Оана, ДЛ, М, Йонела, Роксана, Соня,
Ана, Роза-Елена, Михаела, Луминита и много други,
които остават анонимни, но все пак
решиха да споделят своите силни послания.

Искаме също така да подчертаем изключително
важната роля на специалистите, работещи с
тях, които послужиха като мост между нас и
тези забележителни млади хора. Със страст и
отдаденост те водеха семинарите и превърнаха
това сътрудничество в реалност. Огромни
благодарности на Людмила Диас Андраде от YOPE –
Нидерландия, Мария Янакиева от ИСП – България и
Михай Еначе от Terre des Hommes – Румъния.

И накрая, огромни благодарности на оперативния екип на Европейската мрежа за правосъдие, дружелюбно към детето, за това, че вдъхнаха живот на тази книжка. Специално признание заслужават Тереза Шенис, помощник-координатор, която разработи дизайна на книжката; Елинор Миърс, служител по комуникациите, която я редактира; Елизабете Ногейра, асистент по комуникациите, която придаде допълнителен блясък на дизайна; и Мариама Диало, координатор, която допринесе за редактирането и създаде цялостната концепция.

Надяваме се, че тази книжка не само ще ви вдъхнови, но и ще ви помогне да осъществите значими промени в правосъдната система, както във Вашата страна, така и в цяла Европа!

За допълнителна информация или въпроси, свързани с CFJ-EN, моля, свържете се с:

Mariama Diallo

Coordinator, Child Friendly Justice European Network

@ info@cfjnetwork.eu

+32 2 203 79 08

CFJ-EN е част от юридическото лице и се ползва с подкрепата на

c/o Defence for Children International Belgium ASBL
62 Quai des Charbonnages 1080 Molenbeek

Company number: 0447.397.058

RPM: Bruxelles | IBAN: BE89 0682 1223 2185

www.cfjnetwork.eu

[Child Friendly Justice
European Network \(CFJ-EN\)](#)

[@cfj_en](#)

[Child Friendly Justice European
Network](#)

[@cfj_en](#)

